

Prins hatt under jorden

Småland

Det var en gång för länge, länge sedan en kung, som hade tre döttrar, som alla var så vackra, att deras like inte fanns varken när eller fjärran. Men den yngsta prinsessan var ändå främst, inte bara i skönhet utan ännu mer i godhet och hjärtelag. Därför blev hon mycket avhållen av alla, och kungen själv älskade henne högre än sina andra döttrar.

Så hände det sig en dag om hösten, att det var marknad i en stad inte så värst långt från kungsgården, och kungen själv ämnade sig dit med sina män. När han skulle fara, frågade han sina döttrar, vad de helst ville ha i marknadsgåva. Genast började de äldsta prinsessorna räkna upp dyrbarheter av alla slag. Den ena ville ha det, den andra det. Men den yngsta prinsessan begärde ingenting. Kungen förundrade sig häröver och frågade, om inte också hon önskade sig något smycke eller annan grannlåt, men hon svarade, att hon hade alldeles nog med guld och dyrbarheter.

Men slutligen svarade hon på kungens ivriga böner: "Nog vet jag en sak, som jag gärna ville ha, om jag bara vågade be om."

"Vad kan det vara?" frågade kungen. "Nämn det bara, och står det i min makt, så ska du få det!" "Jo", sa prinsessan, "jag har hört talas om de tre sjungande löven, och dem vill jag ha hellre än något annat i världen."

Nu log kungen, ty han tyckte det var en ringa bön, och sa:

"Inte kan man då säga, att du begär för mycket. Därför såge jag hellre, att du bad mig om en större gåva. Men du ska få, vad du önskar, om det så gällde halva mitt land och rike."

Därmed tog han ett hjärtligt farväl av sina döttrar, steg till häst med sitt följe och red bort.

När han nu kom till staden, där marknaden hölls, var där samlat mycket folk från alla håll och många främmande köpmän, som bjöd ut sitt kram på gatorna och torgen. Det var därför ingen brist varken på guld, silver eller andra dyrbarheter, vad helst man än önskade sig, och kungen köpte av det till sina döttrar. Men fast han gick ur bod och i bod och frågade krämare från både österland och västerland, var det ingen, som visste något om de tre sjungande löven, som han lovat sin yngsta dotter.

Häröver blev han mycket ledsen, ty han hade gärna unnat henne någon glädje liksom de andra. Men när det nu inte var någon annan råd och skymningen föll på, lät han sadla sin gångare, samlade sina svenner och drog misslynt hem igen.

Bäst han färdades vägen fram i djupa tankar, fick han plötsligt höra en klang liksom av harpor och strängaspel, och den var så underbart vacker, att han aldrig hört dess like i all sin tid. Han blev mycket förundrad häröver, höll in sin häst och satte sig att lyssna, och ju längre han lyddes, desto ljuvligare blev sången.

Men kvällen var mörk, så han kunde inte se, varifrån ljudet kom. Han tvekade inte länge utan red in på en stor, grön äng, varifrån tonerna hördes, och ju längre han kom, desto klarare och ljuvligare ljöd sången emot honom.

När han så ridit ett stycke, kom han till en hasselbuske, och överst på busken var tre gyllene löv, som rörde sig av och an, och när de rörde sig, blev där en klang och en låt, som ingen förmår beskriva.

Nu blev kungen mycket glad, ty han förstod, att detta var de tre sjungande löven hans dotter talat om. Han ville därför bryta dem, men så fort han sträckte fram handen efter dem, vek de undan, och det ljöd en stark röst under busken:

"Låt bli mina löv!"

Kungen blev först mycket häpen men hämtade sig snart och frågade, vem det var, och om han inte kunde få köpa löven för guld eller goda ord.

"Jag är prins Hatt under jorden", svarade rösten, "och du får inte mina löv varken med ondo eller godo - utom på ett villkor, och det är att du lovar mig det första liv du möter, när du kommer hem i din gård."

Kungen tyckte det var en underlig begäran, men han tänkte på det löfte han givit sin dotter och samtyckte därför till prinsens begäran.

Nu vek kvistarna ej längre undan, utan han fick bryta dem och vände sedan glad hem till sitt folk igen. Men hela tiden han red, fortsatte löven att sjunga, och hästarna dansade av glädje, och kungens hemfärd liknade mer ett segertåg än en marknadsfärd.

Under tiden kungen hade varit borta hade prinsessorna hela dagen suttit och sytt vid sina bågar och talade bara om de dyrbara gåvor deras far skulle föra med sig från marknaden. Mot kvällen frågade den yngsta, om de inte skulle gå ut framåt vägen, där deras far skulle komma?

"Nej", svarade systrarna, "varför skulle vi göra det? Det är ju redan sent, och aftondagen skulle fördärva våra silkesstrumpor."

Men prinsessan brydde sig inte om silkesstrumporna utan sa, att de kunde ju låta bli, ty hon kunde ensam gå och möta sin far. Hon tog på sig sin kappa och gick så vägen fram. Men hon hade inte gått långt, förrän hon hörde tramp av hästar och gny av folk och vapen och dessemellan en den allra ljuvligaste sång.

Då blev hon så glad, ty hon förstod, att det var hennes far, som kom, och att han fått de tre sjungande löven, som hon bett om. Hon sprang nu emot honom och svingade sig upp i hans famn och hälsade honom välkommen.

Men när kungen fick se henne, blev han alldeles förfärad, ty han tänkte på det löfte han givit prins Hatt, och att han nu lovat bort sitt eget barn. Han kunde varken tala eller svara på en lång stund, fast prinsessan både tiggde och bad att få veta orsaken till hans sorg.

Slutligen berättade han, vad som tilldragit sig, och att han lovat bort det första liv, som mötte honom i hans gård. Nu blev det en jämmer och sorg utan like, och kungen sörjde allra mest, men slutet blev, att han vände tillbaka till ängen och lämnade sin dotter vid hasselbusken, och han tyckte nu, att den förlust han lidit aldrig skulle kunna ersättas.

Prinsessan satt nu ensam kvar vid busken och grät bittert. Men hon hade inte suttit där länge, förrän marken plötsligt öppnade sig, och hon kom ner i en stor sal under jorden, och den salen var mycket präktigare än någon annan hon sett och prydd med både guld och silver. Men ingen människa syntes till.

Prinsessan glömde nu nästan sin sorg när hon fick se all denna härlighet, och när hon slutligen blev trött, lade hon sig att vila i en säng, med täcken och sparlakan vitare än snö.

Men hon hade inte legat länge, förrän dörren öppnades och det kom in en man, som gick rakt fram till bädden, och hälsade henne vänligt och varmt välkommen. Det var han som rådde över salen, ty han var prins Hatt. Han berättade, att det blivit honom pålagt av en elak trollkvinna, att han aldrig fick visa sig för någon människa. Därför

kunde han inte komma annat än om nätterna, sedan det blivit mörkt. Men om hon ville vara honom trogen, skulle allt bli bra till slut. Han stannade där ända tills solen gick upp. Då gick han, och kom inte igen förrän sent om aftonen. Så gick det en lång tid framåt. Prinsessan satt i den vackra salen hela dagarna, och blev hon ledsen, behövde hon bara lyssna till de sjungande löven, så blev hon glad igen.

Innan ett år hade gått fick hon en liten gosse, och nu tyckte hon, att hon hade det så bra. Hela dagen pysslade hon och lekte med sin lille son och längtade efter sin man.

Men en afton kom han senare hem, än han annars brukade. Hon frågade då oroligt, var han hade varit så länge.

"Jo", sa han, "jag kommer från din fars gård och har nu något märkligt att berätta, ty kungen har skaffat sig en ny drottning, och om du vill, får du fara hem till bröllopet och taga vår gosse med dig."

Det ville hon gärna, och hon tackade honom innerligt.

"Men ett måste du lova mig", sade han, "att du aldrig låter locka dig att svika din tro emot mig." Ja, det lovade hon.

Morgonen därpå gjorde prinsessan sig i ordning med kläder och präktiga smycken för att fara till bröllopet. När allt var klart, körde det fram en förgylld vagn, och hon satte sig där med sin lille son. Sedan bar det åstad över berg och dalar, och hon visste knappast ordet av, förrän hon var framme.

När nu prinsessan trädde in i bröllopssalen, där gästerna redan var samlade, kan man förstå det blev en glädje. Kungen steg upp ur sitt högsäte och omfamnade henne med Stor fröjd. Likadant gjorde också hans gemål och de bäge prinsessorna, och de bad henne alla vara hjärtligt välkommen till sitt land igen.

När nu de första hälsningarna var över, började kungen och drottningen fråga prinsessan om både ett och annat. Men framför allt ville drottningen

veta om prins Hatt, vem han var, och hurdan han var mot henne. Men prinsessan svarade föga härpå, och det var lätt att se, att hon inte gärna talade ut om detta. Men drottningen blev nu allt nyfikenare.

Slutligen blev kungen förargad och sade:

"Kära hjärtanes, vad har vi med det att göra! Det är nog att min dotter är nöjd och lycklig."

Då teg drottningen, men bara kungen vände ryggen till, var hon genast färdig med sina ideliga frågor.

När nu bröllopet stått i många dagar, började prinsessan längta hem igen. Genast körde vagnen åter fram, och sedan hon tagit avsked av sina släktingar, reste hon sin väg med sin lille son över berg och dalar, ända tills hon kom till den gröna busken. Där steg hon ur och kom så ner i jordstugan. Och löven spelade så vackert, och hon tyckte det var mycket bättre under jorden än i kungens gård. Och ännu gladare blev hon om aftonen, när prins Hatt kom hem, hälsade henne välkommen och berättade, hur hans tankar aldrig lämnat henne, varken natt eller dag.

En tid därefter fick prinsessan åter en liten son. Nu tyckte hon, att hon var ännu mycket lyckligare än förut, och hela dagarna lekte hon med sina små.

En afton kom prinsen hem senare än vanligt, och då prinsessan ängsligt frågade, varför han dröjt så länge, svarade han:

"Jo, jag kommer från din fars gård och kan nu berätta, att din äldsta syster ska gifta sig med en främmande prins, och om du vill, får du fara hem till bröllopet, och ta våra barn med dig."

Det ville prinsessan gärna, och hon tackade honom innerligt.

"Men ett ska du lova mig", sa han, "att du aldrig låter locka dig att svika din tro emot mig."

Prinsessan lovade honom detta.

Nästa morgon tog hon sina barn med sig och åkte till kungsgården. När hon trädde in i bröllopssalen, där gästerna redan var församlade, blev det stor glädje. Alla omfamnade

henne och bjöd henne välkommen och kunde inte nog uttala sin glädje över att se henne igen.

Drottningen började nu åter utfråga sin styvdotter om hennes man och hur hon hade det, men prinsessan svarade inte mycket på hennes frågor, och kungen måste till slut be henne lämna prinsessan i fred, ty hon var ju nöjd och lycklig, och det andra hade de inte något med att göra, sade han.

När bröllopet var slut, längtade prinsessan hem igen. Hon tog därför sina små barn och åkte därifrån. Och hon var så glad och lycklig, då hon åter stod där nere i jordstugan, och ännu gladare blev hon på kvällen, då prins Hatt kom hem och då han sade, hur alla hans tankar varit hos henne.

En tid därefter fick prinsessan en liten dotter, det allra vackraste lilla barn man kunde se. Hon tyckte nu hennes lycka var så stor, att knappast något fattades. En afton, då prinsen kom hem senare än vanligt, berättade han, hur han hade varit i hennes fars gård och att hennes andra syster nu skulle gifta sig med en främmande kungason.

"Vill du", sade han, "så får du resa hem och ta barnen med dig."

Prinsessan tackade sin man för att han alltid ville bereda henne glädje. Prinsen svarade då:

"Men ett måste du lova mig - att du inte sviker din tro emot mig, för därigenom skulle stor olycka komma över oss bägge."

Prinsessan lovade detta.

Dagen därpå for hon med sina tre små barn till kungsgården, och när hon kom in i kungssalen, var gästerna samlade, och bröllopet firades redan med lust och gamman. Det blev nu stor glädje, då hon trädde in, och alla hälsade henne innerligt välkommen.

Styvmodern började åter utfråga henne om hennes man, men då hon såg, att prinsessan var på sin vakt, försökte hon med list få veta vad hon ville. Fördenskull började hon tala om prinsessans små barn, som lekte på salsgolvet, hur snälla de var, och hur lycklig hon borde vara att ha sådana barn.

De bråddes säkert på sin far, tillade hon, och prins Hatt måtte vara en mycket vacker yngling.

Hur nu det ena ordet gav det andra, lät prinsessan locka sig av hennes falska tal och bekände till slut, att hon inte visste, om prinsen var vacker eller ful, ty hon hade aldrig sett honom. Drottningen slog ihop händerna av förvåning och beskärmade sig högljutt över prinsen, och över att han kunde ha någon hemlighet för sin hustru.

"Och", sade hon, "det må jag säga, att du är bra olik andra kvinnor, då du inte skaffat dig besked om det."

Prinsessan glömde nu sin mans varning och berättade allt hon visste och frågade sin styvmor om råd, hur hon skulle göra för att få se sin man. Drottningen lovade då att hitta på någon hjälp, innan de skildes åt.

När bröllopet var över, och prinsessan skulle fara hem, tog styvmodern henne avsidet och sade:

"Här får du en ring, ett eldstål med flinta och ett ljus. Om du vill se, hur din man ser ut, så stig upp om natten, slå eld genom ringen och tänd ljuset. Men akta dig väl att du inte väcker honom."

Prinsessan tackade mycket för gåvan och lovade göra som styvmodern lärt henne. Sedan reste hon sin väg. När hon nu kom hem, kände hon sig illa till mods, hur löven än spelade och hur vackert än allting var.

Sent om aftonen kom prinsen hem, och nu blev glädjen stor, och han berättade, hur han längtat efter henne. När de lagt sig och prinsen somnat, steg prinsessan upp, slog eld genom ringen och nalkades sakta bädden för att se sin käraste. Och hur glad blev hon inte, då hon såg, hur vacker han var. Hon såg och såg och glömde allt annat i världen bara för att se på honom.

Bäst hon nu lutade sig över honom, hände det sig inte bättre, än att en varm droppe rann från ljuset och föll på hans bröst, så att han rörde på sig. Nu blev prinsessan förskräckt och skulle genast blåsa ut ljuset - men det var för sent, ty prinsen vaknade, sprang förfärad upp och såg, vad hon hade gjort. I samma stund tystnade de tre sjungande löven, den vackra salen förvandlades till en kula för ormar och paddor, och prinsen och prinsessan stod där ensamma med sina små mitt i mörka natten. Och prins Hatt var - blind.

Prinsessan ångrade nu bittert, vad hon gjort och föll ned på sina knän och bad gråtande, att han skulle förlåta henne. Då svarade prinsen:

"Illa har du lönat all den kärlek jag hyst till dig. Jag förlåter dig i alla fall, och nu får du själv bestämma, om du vill följa din blinde man eller återvända till din far."

Prinsessan blev vid dessa ord ännu mera bedrövad och grät, så tårarna trillade ända ner till jorden.

"Inte har du av hjärtat förlåtit mig", sade hon, "då du kan fråga, om jag vill gå med dig, ty så länge jag lever i världen vill jag följa dig."

Därmed tog hon honom vid handen, och de gick bort från det, som varit deras hem. Där vandrade nu prinsessan med sina tre barn och sin blinde man och försökte finna sig en väg genom den villande skogen.

När de vandrat länge, kom de slutligen på en grön stig, som gick fram genom ödemarken. Då frågade prinsen:

"Hjärtans allra käraste, ser du någonting?"

"Nej", svarade prinsessan, "jag ser ingenting, bara skog och gröna träd."

De gick ännu en stund. Då frågade prinsen åter, om hon såg någonting.

"Nej", svarade hon som förut, "bara den gröna skogen."

Efter en stund sporde prinsen för tredje gången, om hon inte såg något ännu.

"Jo", svarade hon, "jag tycker jag ser ett stort hus, och dess tak glänser, som om det vore av koppar." "Då är vi framme vid min äldsta sisters gård", sade han. "Nu skall du gå in, hälsa från mig och be, att hon tar vår äldste son och fostrar honom tills han blir vuxen. Men själv får jag inte komma under hennes tak, inte heller får du låta henne gå hit till mig, ty då måste vi skiljas för alltid."

Prinsessan gick in i gården och framförde sitt ärende, fast det sved i hennes hjärta, när hon skulle lämna sin lille son ifrån sig. Därefter skildes hon från sin svägerska. Och fast prinsens syster gärna ville träffa sin bror, vågade prinsessan inte bryta mot sin mans förbud utan måste neka henne detta.

Prinsen och prinsessan fortsatte nu sin färd över skog och Obygd, tills de fann en grön stig, som ledde genom ödemarken. Prinsen frågade då som förut, om hon såg någonting, men hon måste två gånger svara, att hon inte såg annat än skog och gröna träd. Men tredje gången svarade hon:

"Jo, jag tycker jag ser ett stort hus, och dess tak skiner, som om det vore av silver."

"Då är vi framme vid min andra sisters gård", sade han. "Gå nu in och hälsa från mig och bed, att hon tar hand om vår andre son och fostrar honom tills han blir vuxen. Men själv får jag inte komma under hennes tak, och inte heller får du låta henne komma hit och träffa mig, ty då måste vi skiljas för alltid."

Prinsessan gjorde, som han sagt, och lämnade sitt barn, fast det sved henne i hjärtat att göra det. Och hur mycket hennes svägerska än bad att få gå ut till sin broder, vågade prinsessan inte tillåta henne det.

De fortsatte nu sin väg framåt, ända tills de kom till ännu en liten grön stig, som gick genom skogen. Prinsen sporde nu som förut, om hon såg någonting, men först då han frågat för tredje gången, svarade hon:

"Jo, jag tycker mig se ett stort hus, och dess tak glimmar som klart guld."

"Då är vi komna till min yngsta systers gård", sade prinsen. "Nu ska du gå in, hälsa från mig och be, att hon vill ta emot vår lilla dotter och fostra henne. Men själv får jag inte komma under hennes tak eller hon gå hit till mig, ty då måste vi skiljas för alltid."

Prinsessan gjorde nu, som han sagt, och blev mycket vänligt mottagen av sin svägerska. Men när hon nu skulle lämna sitt sista barn ifrån sig, gick det henne så till sinnes, att hennes hjärta ville brista av sorg, och hon glömde prinsens förbud och allt annat för sin stora förtvivlan. Hennes svägerska följde henne nu, utan att hon kom ihåg, att hon skulle hindra det.

När de nu kom fram till prinsen, föll system i hans famn och grät bittert. Men när prinsen märkte, att prinsessan åter svikit sitt ord till honom, blev han blek som ett lik och utbrast:

"Hjärtans allra käraste! Detta skulle du inte ha gjort."

I samma stund sänkte sig en sky ned från himlen, och prinsen försvann i luften, som när en fågel flyger.

Nu blev prinsessan och hennes svägerska utom sig av förtvivlan. Prinsessan vred sina händer och ville inte låta trösta sig, ty hon hade nu mist allt hon höll kärt i världen. Och prinsens syster sörjde knappast mindre.

De började snart överlägga om hur de skulle återfinna honom, ty prinsessan ville söka honom över hela världen.

"Något råd kan jag inte ge dig, sade hans syster, "såvida du inte vill gå bort till det stora berget, som du ser över skogen. Där bor en gammal trollkäring, som heter Berta. Hon är vis i många ting, och kanske hon kan ge dig besked."

Prinsessan lämnade nu sin svägerska och började ensam sin vandring.

När det blev sent och hon inte orkade gå längre, fick hon se ett litet ljus, som tindrade på fjället. Då glömde hon alldeles sin trötthet och letade sig

fram över stockar och stenar, ända tills hon fann en håla uppe i berget, och hålans dörr stod öppen. Då kunde hon se, hur en hel hop småtroll, både män och kvinnor, var samlade omkring elden, och allra längst fram satt en gammal, gammal gumma och pysslade med något smått. Hon var hemsk att skåda, liten till växten och mycket ålderstigen.

Prinsessan förstod, att detta var gamla Berta, som prinsens syster talat om. Hon tvekade inte länge utan steg fram i hålan och hälsade ödmjukt:

"God kväll, kära mor!"

Då sprang alla småtrollen upp, ty de blev mycket häpna att få se en kristen människa. Men gumman tittade vänligt upp och svarade:

"God kväll igen! Var är du för en som kommer och hälsar så vackert? Jag har suttit här i väl sina femhundra år, men ännu har ingen mer än du gjort mig hedern att kalla mig för kära mor."

Prinsessan sade nu sitt ärende, och frågade, om den gamla gumman visste något om en prins, som kallades prins Hatt under jorden?

"Nej", svarade käringen, "det vet jag inte. Men eftersom du gjorde mig den hedern och kallade mig för kära mor, vill jag ändå hjälpa dig, för du skall veta, att jag har en syster, som är dubbelt så gammal som jag, och hon kanske vet något".

Prinsessan tackade henne mycket för hennes vänlighet och stannade nu i berget över natten.

Morgonen därpå, när solen gick upp, var prinsessan inte sen att åter ge sig iväg, och en av mor Bertas pysslingar följde henne för att visa vägen. När hon skulle skiljas från den gamla gumman, sade denna: "Mycken lycka på resan. Och allt gott önskar jag dig. Eftersom du gjorde mig den hedern att kalla

mig för kära mor, ber jag, att du ville ta emot denna spinnrock som minne. Så länge du har den, behöver du inte lida nöd, ty den spinner ensam lika mycket garn som nio andra.”

Prinsessan tackade innerligt för gåvan, och det var den väl värd, ty den var alltigenom av guld. Så skildes hon från den gamla och vandrade hela långa dagen i ända.

Sent på aftonen kom de åter till ett högt fjäll, och där uppe glimmade ett ljus som en liten stjärna.

Då sade pysslingen:

”Jag har nu visat dig vägen, som jag lovat, ty här bor farmors syster. Och nu är det tid, att jag vänder hem igen.” Därmed sprang han sin väg.

Men prinsessan letade sig fram över stock och sten, tills hon kom upp på fjället och fann en håla, vars dörr stod öppen, så att eldskenet lyste rött genom mörkret.

Hon gick utan tvekan in i bergstugan och fick då se, hur en stor mängd troll, både män och kvinnor, var samlade omkring elden. Men längst fram satt en gammal, gammal gumma, som tycktes råda över dem alla. Hon var liten till växten, ful att se på och så gammal, att huvudet runkade av och an.

Hon gick rakt fram till gumman, som hon kunde förstå var mor Bertas syster, och hälsade artigt: ”God kväll, kära mor!”

Trollen sprang upp, förskräckta över att se en kristen människa, men käringen såg vänligt på henne och svarade:

”God kväll igen! Vad är du för en, som kommer och hälsar så vackert? Jag har suttit här i gott och väl tusen år, och ändå har ingen mer än du visat mig den hedern att kalla mig för kära mor.”

Prinsessan berättade nu sitt ärende, men gumman kunde inte ge henne några upplysningar. Men eftersom hon hade kallat henne kära mor, ville hon hjälpa henne, och skickade henne därför till en syster, som hon hade, som var dubbelt så gammal som hon själv.

Prinsessan tackade henne för hennes vänlighet och stannade så över natten i berget.

Dagen därpå, när prinsessan skulle ge sig iväg, önskade gumman henne lycka på färden och gav henne till tack för att hon kallat henne kära mor en härvel av klaraste guld som vängåva.

”Och”, sade gumman, ”så länge du har den härveln, behöver du inte lida någon brist, ty den härvlar själv allt det gam din spinnrock spinner.”

Prinsessan tackade henne mycket för den dyrbara gåvan och gick så vidare. Och en av gummans pysslingar följde med för att visa henne vägen. Sent på aftonen kom de till ett högt berg, och överst på fjället tindrade ett ljus som en liten klar stjärna. Då sade pysslingen:

”Nu är det tid att jag vänder hem igen, ty här uppe bor farmors syster, och nu kan du själv finna vägen.”

Därmed försvann han. Men prinsessan fortsatte, ända tills hon kom upp och fann en bergstuga. Som dörren stod öppen, gick hon rakt in i stugan, och då fick hon se, hur en stor hop troll var samlade kring elden, och allra längst fram satt en gammal, gammal gumma. Hon var anskrämlig att se på med en lång, lång näsa, som stötte ihop med hakan, och så gammal, att huvudet runkade av och an.

”God kväll, kära mor!” hälsade prinsessan artigt. Trollen rusade förskräckta upp, men gumman hälsade vänligt.

”God kväll igen! Vad är du för en, som kommer hit och hälsar så vackert. Jag har suttit här i gott och väl tvåtusen år, men ännu har ingen visat mig den hedern att kalla mig kära mor!”

Prinsessan frågade nu, om hon visste något om en förtrollad prins, som kallades prins Hatt under jorden.

Då blev gumman mycket allvarsam och funderade länge. Slutligen sade hon:

"Nog har jag hört talas om honom och kan säga dig, var han finns, men det är föga troligt att du någonsin återfår honom, ty han är förhäxad, så han har glömt både dig och allt annat. Men eftersom du gjorde mig den hedern att kalla mig* för kära mor, så vill jag hjälpa dig, så gott jag kan. Stanna nu bara här i natt, så får vi talas vid i morgon."

Prinsessan stannade över natten, och när hon morgonen därpå skulle ge sig iväg, sade karingen: "Nu skall du gå härifrån rätt med solen, så kommer du till slut till en stor kungsgård. Där skall du gå in och göra allt, som jag säger dig, ty där bor prinsen."

Hon gav henne så många goda råd om hur hon skulle bära sig åt, önskade henne lycka på färden och gav henne som minne och vängåva en präktig silkespung, som var stickad alltigenom av rödaste guld.

"Men", sade hon, "det är inte en vanlig pung, ty den här pungen är alltid full av vita pengar, hur mycket som än tages ur den."

Prinsessan tackade henne innerligt för gåvan, och så vandrade hon vidare genom många stora skogar, ända tills hon kom till en stor, stor kungsgård, som var så övermåttan präktig, att hon aldrig sett dess like. Nu blev hon mycket glad, att hon var så nära sin käraste, och gick in. Men just då hon öppnade borgporten, fick hon se en ståtlig kvinna, som kom gående emot henne, och eftersom kvinnan var mycket grant klädd, förstod hon, att det var hon som rådde om gården.

"Vem är du, och var kommer du ifrån?" frågade hon.

"Jag är inte annat än en fattig främling, som gått hit för att begära tjänst", svarade prinsessan.

"Jaså", återtog trollet, "och du tror väl, att jag ska ha tjänst åt var och en, som kommer och far. Nej, packa dig genast iväg!"

Och karingen såg därvid så bister ut, att prinsessan blev rädd.

"Om så är", svarade hon ödmjukt, "så måste jag låta mig nöja. Men jag ber att få låna hus några dar, medan jag vilar ut efter min långa vandring."

"Ja, det kan du få", sade trollet. "Du kan få ligga i gåshuset. Det blir just ett passande härbärge åt en sådan som dig."

Därvid blev det. När nu prinsessan kom för sig själv, gjorde hon som den gamla berggumman lärt henne. Först skurade hon, putsade och fejade i var vrå, så det blev riktigt fint. Sedan tog hon fram sin spinnrock och spann det allra grannaste gam, både guld och silke, så härvlade hon det, och så vävde hon det, och så till sist klädde hon hela stugan med gyllenduken och de granna vävnaderna hon vävt. Gåshuset var nu på en stund förvandlat till det präktigaste härbärgets i hela kungsgården.

Sedan tog hon fram sin silkespung och gick ut och köpte både mat, mjöd och vin och allt annat, som kan fås för pengar, och hon kokte, stekte och lagade till ett sådant gästabud, att väl aldrig någon av oss varit med om maken.

Därefter gick hon upp i kungsgården och bad att få tala med drottningen. Karingen tog emot henne vänligt och frågade vad hon ville.

"Jo", sade prinsessan, "mitt ärende är, att jag ville be dig och din dotter, att ni ville visa mig den stora hedern att bli mina gäster i kväll."

Detta behagade karingen mycket väl, ty hon hade allt hört talas om vilka anstalter, som var gjorda i gåshuset. Hon lovade därför komma.

På aftonen, då drottningen och hennes styvdotter kom ner i gåshuset, blev de mycket artigt mottagna. Medan de satt till bords och åt och drack och var glada, tog prinsessan fram sin gyllene spinnrock och började spinna. Då blev karingen mycket förundrad och tyckte, att detta var en

långt större dyrbarhet än något annat hon sett. Hon frågade därför, om hon inte kunde få köpa spinnrocken.

"Nej", sade prinsessan, "den säljer jag inte för pengar, och inte heller ger jag dig den till skänks. Men på ett villkor ska jag avstå från den."

"Vad är det för ett villkor då?" frågade karingen ivrigt.

"Jo", svarade prinsessan, "det är, att jag får träffa din allra käraste i natt."

Karingen besinnade sig länge, men som hon nu till varje pris ville ha spinnrocken och var full av falskhet, tyckte hon, att det finge väl gå för sig för den här gången. Och så fick hon spinnrocken.

Karingen vände nu åter till slottet och bara funderade på, hur hon skulle bära sig åt, för att inte prinsen och den främmande kvinnan skulle kunna tala med varandra. För den skull befallde hon sin styvdotter att i hemlighet stanna i prinsens sovrums för att höra, vad den främmande kvinnan skulle säga.

Sedan fyllde hon en bägare med mjöd, blandade starka örter i drycken och bjöd prinsen, med den påföljd, att så fort han tömt bägaren, sjönk han i dvala och varken hörde eller såg. Då log trollpackan i sitt falska hjärta, förde prinsessan in i kammaren och menade, att nu kunde hon få tala med prinsen så mycket hon ville.

När prinsessan blev ensam med prinsen, sprang hon fram, föll honom om halsen och sade, hur glad hon var att äntligen ha funnit honom. Men prinsen vaknade inte. Då blev hon mycket ledsen och berättade med många kärleksfulla ord om hur hon vandrat genom hela världen för att finna honom.

Då han fortfarande bara sov, kunde hon inte tro annat, än att han inte längre höll henne kär. Hon föll därför på sina knän och bad honom, bittert gråtande, om förlåtelse för allt, vad hon brutit emot honom. Men sömndrycken var så stark, att prinsen ändå inte vaknade. Karingens dotter däremot hörde vartenda ord, och hon tyckte det var så synd om den främmande kvinnan, att hon

inte hade hjärta att förråda henne för sin elaka styvmor.

Tidigt på morgonen kom karingen in i prinsens kammare för att höra, hur allt stod till. Prinsessan fick nu vända hem igen till gåshuset, och där satt hon sedan med huvudet lutat i händerna och grät. Men då karingen märkte, att hennes svek hade lyckats, blev hon mycket glad, och hela dagen i ända satt hon och spann på den gyllene spinnrocken.

Mot aftonen torkade prinsessan sina tårar och tillredde ett gästabad, ännu mycket präktigare än det förra. Därpå gick hon upp i slottet och bjöd karingen och hennes dotter.

När de nu om aftonen satt och åt och drack, tog prinsessan fram sin guldhärvil och började härvla. Då blev karingen förundrad och tyckte sig aldrig hava sett en sådan kostbarhet. Hon frågade därför, om hon kunde få köpa härvilen? Men prinsessan svarade, att hon varken ville sälja den eller ge bort den – utom på ett villkor, och det var, att hon även denna natt skulle få träffa prinsen.

Karingen var genast med på detta, ty hon skulle nog, tänkte hon, hitta på någon råd, så att prinsen och den främmande kvinnan inte skulle kunna talas vid.

Karingen vände nu hem igen och bad sin styvdotter liksom kvällen förut i hemlighet gömma sig i prinsens sovkammare och höra väl efter, vad den främmande kvinnan sade. Sedan fyllde hon en bägare med mjöd, blandade starka örter däri och bjöd prinsen dricka. Och knappt hade han tömt bägaren, förrän han föll i dvala och varken hörde eller såg. Då gladdes karingen i sitt falska hjärta, och förde så prinsessan in i prinsens kammare.

När karingen gått sin väg, sprang prinsessan fram till prinsen, föll honom om halsen och talade om allt, vad som hänt, och hur hon sökt honom över hela, vida världen. Men hur hon bad och grät, hörde han ingenting – utan bara sov. Karingens dotter, som hörde och såg hennes gränslösa sorg, tyckte så synd om henne och prinsen, att hon

började fundera på, hur hon skulle kunna rädda dem ur sin styvmoders våld.

Morgonen därpå måste prinsessan återvända till gåshuset, och där satt hon sedan hela dagen och grät. Men trollkäringen var så glad över att allt avlupit så väl, och hon gjorde inte annat hela dagen än härvlade på den gyllne härveln.

När det led mot kvällen, torkade prinsessan sina tårar och började tillreda ett gästabud, ännu mycket präktigare än de föregående, och gick sedan och bjöd karingen och hennes dotter.

Under det de åt och drack, tog prinsessan fram sin silkespung och visade, att den alltid var full med pengar, hur mycket man än tog ur den. Karingen blev högst förvånad och menade, att den pungen var den största dyrbarhet hon någonsin sett, och frågade, om hon inte fick köpa den. Men prinsessan svarade, att hon varken ville sälja den eller ge bort den - utom på ett enda villkor och det var, att hon i natt ännu en gång finge språka med prinsen.

Karingen lovade detta och befallde sin styvdotter att gömma sig som förut i prinsens kammare och noga lyssna på allt, som sades.

Däipå fyllde hon en bägare med mjöd och bjöd prinsen att dricka. Men när han fattade bägaren, fick han se hur karingens styvdotter vinkade åt honom, att han skulle akta sig. Då kom han att tänka på vilken underlig sömn, som brukade falla över honom, sedan han druckit hennes dryck. Han tog därför bägaren och låtsades dricka, men slog i hemlighet ut drycken, medan trollkäringen vände ryggen till. Därpå lutade han sig tillbaka, som om han hade fallit i djup sömn.

Karingen log i sitt falska sinne och förde nu prinsessan in i kammaren och tyckte, att nu kunde hon gärna få tala vid prinsen. Han skulle ändå inte höra henne.

När prinsessan blev ensam med prinsen, föll hon honom om halsen och sade, hur innerligt glad hon

var att ännu en gång få se honom. Men prinsen var så trollbunden och förvillad, att han inte förstod, vad hon talade, utan låtsade, som om han sov.

Prinsessan blev nu alldeles förtvivlad, vred sina händer och bad gråtande om förlåtelse för vad hon gjort. Och hon talade om deras forna kärlek och om allt hon fått utstå, medan hon sökt honom över hela vida världen.

Nu ville hon dö, sedan han inte längre älskade henne.

Men under det hon talade, väcktes prinsens minne, så han förstod, hur allt tillgått, och hur den elaka trollkäringen skilt honom från hans käresta. Han tyckte, han liksom vaknade upp ur en lång, svår dröm och kunde först inte få fram ett enda ord. Men slutligen sprang han häftigt upp och tog henne i famn, kysste henne och sade, att hon ensam var den han höll kärast i världen. Nu blev det en fröjd och glädje så stor, att det vida övergick den nöd och sorg de förut fått lida.

Medan de nu höll varandra i famn och glömde allt annat för glädjen att äntligen ha funnit varandra, trädde karingens dotter oförmodat fram ur sitt gömställe.

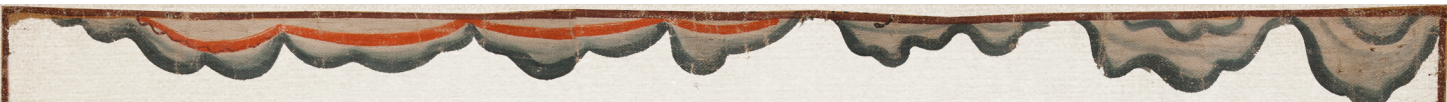
Då blev prinsessan helt förfärad, ty hon kunde inte tänka annat, än att de var förlorade, sedan trollets dotter hade röjt dem. Men hon sade vänligt åt dem:

"Lugna er! Inte skall jag förråda er. Jag vill hjälpa er i stället allt vad jag kan."

Och sedan berättade hon, att hon själv var av kristet blod, ty hennes far var en prins, som drottningen förtrollat. Hennes far hade för länge sen dött av sorg, och det vore väl för dem alla, om också hennes elaka styvmor vore död, ty så länge hon levde, kunde ingen av dem vänta sig någon lycka.

När prinsen och prinsessan hörde detta, blev de mycket glada och tackade henne varmt för hennes goda vilja. Därefter rådgjorde de om, hur de skulle

bli av med käringen, och det var inte någon lätt sak, ty som man vet, kan man inte få död på troll på annat vis än att skälla ihjäl dem.

När allt var överlagt och beslutat, kröp styvdottern in i sitt gömställe igen, och prinsen lade sig på bädden och låtsades sova. Efter en stund kom också trollet in i kammaren för att hämta prinsessan och höra, vad som hade tilldragit sig.

Det gick så några dagar, och prinsessan satt under tiden i gåshuset. Men i kungsgården var det buller och bång, ty drottningen skulle hålla bröllop med prins Hatt, och en stor hop troll från både när och fjärran var bjudna till gästabudet.

Där gjordes nu övermåttan stora tillrustningar, och käringen lät bära fram sin stor gryta, som kunde rymma aderton oxar på en gång, så stor var den. När så elden var uppgjord och oxarna slaktade, skickade hon ner bud i gåshuset för att fråga den främmande kvinnan, hur köttet skulle bli riktigt mörkt och väl kokat.

”Jo”, svarade prinsessan, ”så är sed i mitt land, att elden göres mycket stark, och lagen kokas, tills grytan är blå i botten.”

Detta tyckte trollkärningen var ett gott råd. Hon lät därför göra elden tre gånger starkare än förut, så att vattnet bubblade högt i himlens sky. Efter en stund skickade hon prinsessan att se efter, om inte grytan var blå i botten än. Prinsessan gick dit, lutade sig över brädden och såg ned i vattnet, men ännu syntes ingen blånad.

Efter en stund skickade drottningen prins Hatt, men inte heller han kunde se någon blånad. Nu blev käringen ond och sade, att nog var grytan

blå, om man bara såge efter ordentligt. Hon gick därför själv och såg efter. Men när hon lutade sig ner över grytan - vips, var prinsen tillreds, grep henne i fotterna och kastade henne huvudstupa i det skållheta vattnet. Och därmed var det slut med käringen, så troll hon än var.

Nu tyckte prinsen och prinsessan, att det minsann inte var värt att dröja tills gästerna skulle komma, utan de tog den gyllene spinnrocken, guldhärveln och guldpungen och många andra kostliga ting och drog hastigt därifrån. När de så vandrat både länge och väl, kom de omsider till ett präktigt slott, som låg och glimmade i solen. Och på slottets gård stod en grön buske, och allteftersom de nalkades, hördes från den ett ljuvligt spel, liksom av harpor och fågelsång.

Nu var det prinsessan som blev glad, ty hon kände igen spelet - att det var de tre sjungande löven, hon fått av sin far. Men hennes glädje blev ännu mycket större, när hon kom fram och fick se, hur hennes små barn och prinsens systrar och mycket annat folk gick emot dem och folket hälsade prins Hatt som sin konung och prinsessan som sin drottning.

Så fick de sin lön för all sin trogna kärlek och levde sedan lyckliga och nöjda i många, många år. Och prinsen styrde sitt rike med vishet och mandom, så att mäktigare konung och godare drottning aldrig har funnits.

Och de tre sjungande löven upphörde inte att spela utan klingade dag och natt, så ingen hört ljuvligare sång, och aldrig var någon så sorgsen, att han inte blev glad, när han fick höra den sången.

